

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Κειμενικό είδος: Ομιλία (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία και η δομή της ομιλίας-εισήγησης: προσφώνηση, πρόλογος-εισαγωγή, κύριο μέρος-ανάπτυξη της θέσης, επίλογος-διατύπωση προτροπής, αποφώνηση).
- Συντάκτης: Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- Αποδέκτης: Η σχολική κοινότητα.
- Ύφος λόγου: Σοβαρό αλλά και άμεσο, καθώς πρόκειται για ομιλία (χρήση α΄, β΄ και γ΄ ρηματικού προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο).
- Γλώσσα: αναφορική λειτουργία.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται:

- να συμφωνήσει με τη διαπίστωση της Λίνας Γιάνναρου, αξιοποιώντας πληροφορίες από το κείμενό της και προσθέτοντας τις δικές του/της διαπιστώσεις (π.χ. οι νέοι χρησιμοποιούν στη μεγάλη τους πλειοψηφία το διαδίκτυο, καθώς ενημερώνονται από διαδικτυακές πηγές, ενημερωτικούς ιστότοπους και κοινωνικά δίκτυα, επικοινωνούν, εκπαιδεύονται και ψυχαγωγούνται ψηφιακά),
- να παρουσιάσει τα ενδιαφέροντα των νέων (π.χ. οι νέοι ενδιαφέρονται για τις διάφορες μορφές του αθλητισμού και ασχολούνται ενεργά με κάποιες από αυτές, έχουν καλλιτεχνικά ενδιαφέροντα, ακούν μουσική, βλέπουν κινηματογραφικές ταινίες, δημιουργούν βίντεο,

γνωρίζουν την ψηφιακή τέχνη, χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες, ασχολούνται με τη ρομποτική, έχουν περιβαλλοντικές και οικολογικές ανησυχίες, νοιάζονται για τα κοινωνικά προβλήματα και τα κοινωνικά δρώμενα, συμμετέχουν σε δράσεις που έχουν ανθρωπιστικούς στόχους, αγωνιούν για το μέλλον).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Θετικά αξιολογούνται:

- Μια πετυχημένη προσφώνηση και αποφώνηση, ανάλογες με το είδος του ακροατηρίου.
- Η αξιοποίηση πληροφοριών από το κείμενο αναφοράς.
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση.
- Η προσπάθεια ενεργοποίησης του ακροατηρίου.

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία προσφώνησης ή/και αποφώνησης.
- Ένας γενικόλογος πρόλογος, στον οποίο δεν δηλώνεται με σαφήνεια η ιδιότητα του ομιλητή/της ομιλήτριας και το θέμα της ομιλίας.
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης.
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος λόγου.

B. Λογοτεχνικό κείμενο

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Ο Αλέξης γοητεύεται από την ανάγνωση και τα βιβλία, ζει μέσα από αυτά, συγκινείται και χαίρεται διαβάζοντας, χρησιμοποιώντας τη φαντασία και την ενσυναίσθηση.
- Ο Λίνος, αντίθετα, αναζητά τη δράση και τον ηρωισμό. Θεωρεί ότι τα βιβλία καταργούν τη ζωή. Γι' αυτόν δεν έχει νόημα να διαβάζει για τη ζωή, αλλά να τη ζει («ο μόνος σκοπός της ζωής είναι να τη ζει κανείς όσο μπορεί, όσο βαστά πιο δυνατά και πιο πλούσια»). Ξεχειλίζει από εφηβική επαναστατικότητα, ορμή και ζωντάνια.

- Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του άποψη για τον σκοπό της ζωής. Μπορεί να υιοθετήσει τη στάση ζωής του Αλέξη ή του Λίνου ή να εκφράσει τη δική του ξεχωριστή άποψη.

Παρατήρηση: Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- **Κειμενικό είδος:** ημερολόγιο (ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένο μου ημερολόγιο ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: δικός σου/δική σου ή οποιαδήποτε ανάλογη).
- **Συντάκτης/συντάκτρια:** μαθητής/μαθήτρια που έχει υιοθετήσει την οπτική γωνία του Λίνου.
- **Αποδέκτης/αποδέκτρια:** το ημερολόγιο, στην ουσία ο ίδιος ο μαθητής/η ίδια η μαθήτρια ως αφηγηματικός ήρωας.
- **Ύφος λόγου:** άμεσο και εξομολογητικό (α' και β' ενικό ρηματικό πρόσωπο).
- **Γλώσσα:** απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία.
- **Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο:** να εκφράσει ο μαθητής/η μαθήτρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματα του Λίνου για τον σκοπό της ζωής, μέσα από τη συγκίνηση που του/της προκάλεσε το λογοτεχνικό κείμενο.

Ενδεικτικά, ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να αναφερθεί (ως Λίνος):

- στην απογοήτευση που του προκαλεί η περιχαρακωμένη μαθητική ζωή,
- στην αγανάκτηση που νιώθει για την πνιγηρή ζωή των αδελφών και του πατέρα του, που έχουν αφιερωθεί στα βιβλία, στα γράμματα και στη συγγραφή, επιδιώκοντας τη λογοτεχνική καταξίωση και υστεροφημία,
- στη δική του λαχτάρα για δράση και ηρωισμό, για την ίδια τη ζωή, που θέλει να τη ζήσει έντονα, αποκτώντας πλούσιες εμπειρίες και δυνατά βιώματα,
- στο πάθος, στην ορμή, στην επαναστατικότητα και στη ζωντάνια, που νιώθει να τον κατακλύζουν, συνταράσσοντας συθέμελα την ύπαρξή του.